

Lästräning 22 april

Uppgift 1 Barnkonventionen

- Den här delen av provet handlar om vad som är viktigt i en demokrati. Tidningsrubrikerna på den här sidan handlar om rättigheter (eller brott mot rättigheter) som beskrivs i FN:s barnkonvention. Men i vilken artikel av barnkonventionen? Välj bland dem som finns på sidan 3 och skriv artikelns nummer på raden till höger.

Artikel nr:

A Alla har rätt till sitt modersmål

30

B Föräldrar åtalas för misshandel av barn

19

c Mattant sålde knark till barnen

33

D Mamma utvisas – barnet blir kvar i Sverige

En ung mamma ska utvisas till El Salvador i mitten av veckan.
Kvar i Sverige finns hennes treåriga dotter.

9

- FN:s konvention om barnets rättigheter består av 54 artiklar. Här återges bara sex av artiklarna från den förkortade versionen.

Artikel 2

Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 7

Barnet har rätt till ett namn och en nationalitet. Barnet har rätt, så långt det är möjligt att få veta vilka föräldrarna är.

Artikel 9

Barnet ska inte hållas åtskilt från sina föräldrar mot sin vilja, utom när det är för barnets bästa. Barn som inte bor med båda föräldrarna ska ha rätt att träffa båda två regelbundet.

Artikel 19

Barnet har rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld och mot vanvård eller utnyttjande av föräldrar eller andra vårdnadshavare.

Artikel 30

Barnet, som tillhör minoritetsgrupper eller ursprungsbefolkningar, har rätt till sitt språk, sin kultur och religion.

Artikel 33

Barnet har rätt att skyddas från olaglig användning av narkotika.

Uppgift 2 Svara på frågorna

- Den här texten handlar om hur man arbetar med FN:s barnkonvention i skolan. Svara på frågorna på sidan 5.

En vecka med barnens rättigheter

I dag inleds barnrättsveckan när närmare 90 000 barn kommer att jobba med FN:s barnkonvention.

FÖR FEMTE ÅRET arrangerar Rädda Barnen en barnrättsvecka för grundskoleelever i hela Sverige.

– Vi vill medverka till att barnen lär känna sina rättigheter, säger Lena Thaug Lindén från Rädda Barnen.

– Vi vill också öka kunskapen kring barnkonventionen bland alla i skolan, det är viktigt att t.ex. vaktmästaren känner till den, eftersom det kanske är han som ser vad som händer i korridoren.

Klass 5 B i Sigfridsborgsskolan i Älta är van att arbeta kring barnkonventionen på olika sätt. I dag diskuterar de vad man kan göra i situationer som tas upp i konventionen.

– Vad gör du om du ser tre killar som slåss på skolgården? Går förbi, hämtar en vuxen, säger till dem att sluta eller hämtar en kompis? frågar fröken Marie-Louise Vettese.

Hon får flera svar.

– Jag skulle gå och hämta en kompis innan jag sa till dom, för då riskerar man inte att bli nerslagen själv.

– Det bästa är att säga till direkt, för hämtar man någon vuxen hinner dom slå ännu mer.

– Jag skulle på en gång gå till en vuxen för då lyssnar dom som slår.

För Marie-Louise Vettese genomsyrar arbetet med barnkonventionen alla lektioner – jämt.

– Det är otroligt viktigt, gruppen blir tryggare

och mobbningen minskar. Eleverna lär sig matte, svenska och engelska också, de lär sig inte ett dugg om de är otrygga och sitter och tänker på vad som händer på skolgården.

Och eleverna håller med.

– Det är bra att vi lär oss om barnkonventionen för då vet vi att om vi blir orättvist behandlade har vi rätt att säga ifrån, säger Malin Wasström, 11 år.

Efter en text av Cecilia Bodström
DN

Faktaruta: barn i världen

- Förra året dog 81 barn av 1 000 innan de fyllt fem år, enligt en ny rapport från Unicef. Det är en minskning med 14 procent jämfört med 1990.

- Bara Sydamerika har lyckats med målet att halvera antalet fall av undernäring de senaste tio åren.

- Fortfarande saknar 1,1 miljarder människor rent vatten. 2,4 miljarder lever under undermåliga sanitära förhållanden.

- I dag har 82 procent av alla barn tillgång till skola, jämfört med 78 procent 1990. Fortfarande går över 100 miljoner barn inte i skolan. 60 procent av dem är flickor.

-
- Svara **kort** på frågorna om texten på sidan 4.

Frågor på texten:

- A** För vilken gång i ordningen anordnades barnrättsveckan i svenska skolor?

5:e gången

- B** Skriv två saker som Rädda Barnen vill med barnrättsveckan.

- att barnen lär känna sina rättigheter

- öka kunskapen kring barnkonventionen

Frågor på faktarutan:

- C** Hur många barn dör före fem års ålder jämfört med 1990?

- Fler barn dör nu
 Det är ingen skillnad
 Färre barn dör nu

- D** Hur många barn i världen får ingen utbildning?

100 miljoner

Uppgift 5 Fler åsikter

- På nästa sida ser du fler åsikter som olika personer har skrivit och skickat till en tidning. De här insändarna handlar om staden Borås och kommer från Borås Tidning. Svara på följande frågor:

A En av personerna undrar om de som bestämmer egentligen använder stadens pengar till rätt saker. Vilken text är det?

Text nr: 2

B En av personerna klagar på invånarna i staden. Vilken text är det?

Text nr: 3

C Vilken person är positiv?

Text nr: 1

D En person är irriterad och en annan är arg och upprörd. Vem är arg och upprörd?

Text nr: 2

1 Ny pjäs

Bra grepp av Borås Stadsteater att presentera Shirley Valentine. En underbar pjäs om en stackars medelålders kvinna med "utgångsförbud". Jag ser fram emot att få se den.

Stina

2 Om fyrverkeriet i Borås den 27/11

Såg ett fyrverkeri som pågick i 20-30 minuter på kvällen den 27/11. Har Borås stad råd med detta, när det är både inköpsstopp och anställningsstopp? När det gäller miljön och även våra husdjur, så är det otroligt att detta fick pågå så länge! De husdjur som jag såg i stan igår, var helt vettskrämda! Jag slutade räkna när jag hade räknat till 50 stora bomber!

Anställd i Borås stad

3 Borås stendött

Alla gnäller över att Borås är stendött som nöjesstad. Typiskt boråsare. Gör nåt åt saken istället, gnällkängor!

Smith